

Davacı : Toros Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.
(Eski Unvanı: Toros Gübre ve Kimya Endüstrisi A.Ş.)
Vekilleri : Av. Mehmet Gün, Av. Elvan Sevi Fırat
Kore Şehitleri Cad. No:17 Zincirlikuyu/İSTANBUL
Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza, B-3 Blok Bilkent/ANKARA
Vekili : Av. Ayperi Samantır - Aynı adreste

Davanın Özeti : Kimyevi gübre sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında anlaşarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiğinden bahisle, davacı şirkete aynı Kanun'un 16. maddesi uyarınca idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 26.07.2007 tarih ve 07-62/738-266 sayılı kararının; hukuka aykırı olduğu belirtilerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Dava konusu Rekabet Kurulu kararında davacı şirkete verilen idarî para cezasının gerekçesi ve hukukî dayanağı belirtilmediğinden, Kurul kararında 4054 sayılı Kanun'un 52. maddesine uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle, dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Keziban Gülcan KAYA'nın Düşüncesi : Dava, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği gerekçesiyle davacıya para cezası verilmesine ilişkin 26.7.2007 tarih ve 07-62/738-266 sayılı Rekabet Kurulu Kararının (davacı şirkete ilişkin kısmının) iptali istemiyle açılmıştır.

Davacı tarafca, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 52/h bendi gereğince Kurul kararlarının gerekçe ve hukuksal dayanakları içermesi gerektiği halde, dava konusu ettikleri kararın "gerekçe ve hukuki dayanak" bölümünde şirketleri hakkında verilen cezaya ilişkin olarak hiçbir dayanak ve hukuki gerekçe gösterilmemiş olduğu, kararın bu usul eksikliği nedeniyle iptali gerektiği ileri sürülmüş ise de; kararın, davacı teşebbüsün rekabet ihlali oluşturan eylemlerinin açıklandığı ve irdelendiği bölümlerinde oluşan kanı ve bunun gerekçeleri ve hukuksal dayanakları açıklanmış olduğundan, kararın "gerekçe ve hukuki dayanak" bölümünde bu hususlara ayrıca yer verilmemiş olması kararı hukuken sakatlayacak nitelikte görülmemiştir. Ayrıca, davacının kararın oluşumunda var olduğunu ileri sürdüğü diğer usule ilişkin iddialar da hukuksal temelden yoksun görüldüğünden işin esasının incelemesine geçildi.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/16096
Karar No : 2010/8161

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 1. maddesinde; bu Kanunun amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş, 3. maddesinde, Teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler olarak tanımlanmıştır. -

Aynı Kanununun 4.maddesinde ise; "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan Teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır;

a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesi,

b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması yada kontrolü,

c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerekçelere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanununun 16/2. maddesinde ise; bu Kanununun 4. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği sabit olanlara kanun maddesinde belirtilen miktardan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/16096
Karar No : 2010/8161

birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayrisafi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği belirtilmiştir.

Öte yandan yukarıda metnine yer verilen 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin gerekçesinde; "Bu Kanunun amacı rekabetin korunması olduğuna göre, rekabeti engelleyici, kısıtlayıcı veya bozucu teşebbüsler arası anlaşma ve uygulamaların yasaklanması gerekir. Maddenin amacı bakımından anlaşma, hukuki şekil şartlarına uymasa bile, tarafların kendilerini bağlı hissettikleri her türlü uzlaşma ya da uyuşma anlamında kullanılmıştır. Anlaşmanın yazılı veya sözlü olmasının önemi yoktur. Teşebbüsler arasında bir anlaşmanın varlığı tespit edilmese bile teşebbüsler arasında kendi bağımsız davranışları yerine geçen bir koordinasyon veya pratik işbirliği sağlayan, doğrudan veya dolaylı ilişkiler de eğer aynı sonucu doğuruyorsa, yasaklanmıştır. Böylece teşebbüslerin Kanuna karşı hile yolu ile rekabeti sınırlayıcı uygulamaları meşru göstermeleri engellenmek istemiştir." denilerek anlaşma kavramının, sözleşmelerden çok daha geniş bir irade birliği niteliğinde olduğu açıklanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin şikayet başvurusu üzerine yapılan ilk inceleme üzerine aralarında davacının da bulunduğu altı gübre üreticisi firma hakkında ön araştırma yapıldığı, önaraştırma sonucu düzenlenen 23.6.2000 tarihli DI/2/M.A.K-00/3 sayılı ön araştırma raporunun Kurul tarafından görüşülmesini takiben adları geçen altı firma hakkında Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 41 ve 43/1. maddeleri gereğince soruşturma açılmasına karar verildiği, yapılan soruşturma kapsamında elde edilen deliller, firmaların yaptıkları toplantılara ait tutanaklar ve öteki bilgi ve belgeler ile tarafların yazılı beyan ve ifadeleri dikkate alınarak davacı Toros Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş. (eski unvanı Torus Gübre ve Kimya Endüstri A.Ş.) nin gübre satış fiyatlarını, rakip üretici kuruluşlarla anlaşarak tespit ettiği anlaşılmıştır.

Yine davacı firmanın, 1996-1999 yılları arasında Tarım Kredi Kooperatifleri Merkezi Birliği ile Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin gerçekleştirdiği toplu gübre alım ihalelerinde, diğer üreticilerle uyumlu eylem halinde belli bölgeleri ve dolayısıyla bu bölgelerde ihtiyaç duyulan miktarları paylaştığı, Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinin 1999 sonbahar ihalesine yine diğer teşebbüslerle uyumlu eylem halinde girmediği, 1998 yılında, rakip durumdaki ithalatçı kuruluşların faaliyetlerini zorlaştırmaya yönelik olarak diğer üretici teşebbüslerle anlaştığı görülmüştür.

Belirtilen bu durumun, Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde getirilen yasak eylem ve davranışlar kapsamına girdiği açık olup, davacı şirkete 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi gereğince idari para cezası verilmesine ilişkin olarak alınan 26.7.2007 tarihli 07-62/738-266 sayılı Rekabet Kurulu Kararında mevzuata aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmüştür.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/16096
Karar No : 2010/8161

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, duruşma için önceden belirlenen 30.11.2010 tarihinde davacı şirket vekili Av. Elvan Sevi Fırat ve Kurum vekili Av. Ayperi Samantır'ın geldiği, Danıştay Savcısının hazır bulunduğu görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilip dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra, taraflara son kez söz verilip duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenerek gereği görüldü;

Dava; kimyevi gübre sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında anlaşarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiğinden bahisle, davacı şirkete aynı Kanun'un 16. maddesi uyarınca idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 26.07.2007 tarih ve 07-62/738-266 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 52. maddesinde, Rekabet Kurulu kararlarında bulunması gereken hususlar tek tek sayılmış olup, maddenin birinci fıkrasının (h) bendinde, "Gerekçe ve kararın hukukî dayanağı"nın kararda yer almasının zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; kimyevi gübre sektöründe faaliyet gösteren, aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin rekabet ihlâli oluşturan bazı eylemlerde buldukları yönünde yapılan şikâyet üzerine, önce önaraştırma ve sonrasında da soruşturma kararı alındığı, Kurul'un soruşturma sonucunda vermiş olduğu 08.02.2002 tarih ve 02-07/57-26 sayılı nihaî kararın, Dairemizin 28.03.2006 tarih ve E:2005/5701, E:2006/1554 sayılı kararı ile, soruşturma heyeti başkanı olan Kurul üyesinin nihaî karar toplantısına katılarak oy kullanmasının hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle iptaline karar verildiği, bunun üzerine, Rekabet Kurulu'nun yeniden toplanarak dosyadaki bilgi ve belgelere göre tesis ettiği dava konusu Kurul kararı ile; davacı şirketin gübre satış fiyatlarını rakip üretici kuruluşlarla anlaşarak tespit etmek, 1996-1999 yılları arasında Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği (TKKMB) ile Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin gerçekleştirdiği toplu gübre alım ihalelerinde, diğer teşebbüslerle uyumlu eylem halinde belli bölgeleri ve dolayısıyla bu bölgelerde tedarik edilen miktarları paylaşmak, TKKMB'nin 1999 sonbahar ihalesine diğer teşebbüslerle uyumlu eylem halinde girmemek, 1998 yılında, rakip konumundaki ithalatçı kuruluşların faaliyetlerini zorlaştırmaya yönelik olarak diğer üretici teşebbüslerle anlaşmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiğine ve Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca davacı şirkete 1999 yılı net satışlarının takdiren %2,7'si oranında 2.445.959,16-TL idarî para cezası verilmesine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Dava konusu Rekabet Kurulu kararının "İnceleme ve Değerlendirme" bölümünde davacı şirkete ait bazı tespit ve deliller gösterilmekle birlikte, kararın "Gerekçe ve Hukukî Dayanak" başlıklı bölümünde, diğer teşebbüslerin eylemlerine yer verilmesine rağmen, davacı şirketin eylemleri konusunda hiçbir bilgi ve açıklama bulunmadığı görülmektedir.

I.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/16096
Karar No : 2010/8161

Bu durumda; davacı şirkete verilen idarî para cezasının gerekçesi ve hukukî dayanağı belirtilmeyen dava konusu Rekabet Kurulu kararında 4054 sayılı Kanun'un 52. maddesine uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; davacı şirkete idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 26.07.2007 tarih ve 07-62/738-266 sayılı kararının iptaline, aşağıda dökümü gösterilen 136,90-TL yargılama giderleri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 2.000-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, 30.11.2010 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Turan	Zümrüt	Gürsel
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN	MEKİK

YARGILAMA GİDERLERİ _____ :

Toplam Harç : 68,40-TL

Posta Gideri : 68,50-TL

TOPLAM : 136,90-TL

